

บทที่ 5

การอภิปรายผลการวิจัย

บทนี้จะกล่าวครอบคลุมสาระสำคัญของวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บข้อมูล วิธีวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 4 ประการคือ

1. เพื่อศึกษาระดับปัญหาของผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านต่าง ๆ 6 ด้านต่อไปนี้

- 1.1 ด้านการเตรียมบุคลากร
- 1.2 ด้านความเข้าใจหลักสูตร
- 1.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 1.4 ด้านสื่อการเรียนการสอน
- 1.5 ด้านการวัดและประเมินผล
- 1.6 ด้านการนิเทศและติดตามผล

2. เพื่อศึกษาว่าผู้บริหารและครูผู้สอน มีปัญหาต่อการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านต่าง ๆ 6 ด้าน แตกต่างกันหรือไม่

3. เพื่อศึกษาว่าครูที่มีความแตกต่างกันใน
ด้านภูมิสำเนา วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน
และขนาดของโรงเรียน มีปัญหาต่อการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้าน
ต่าง ๆ 6 ด้าน แตกต่างกันหรือไม่

4. เพื่อรวบรวมปัญหาและแนวทางแก้ไข ในด้าน
ต่าง ๆ 6 ด้าน ของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนัก
งานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรชั้นประถม
ศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) าน

สมมติฐาน

การวิจัยในครั้งนี้มีสมมติฐานดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารและครูผู้สอน มีปัญหาต่อการใช้
หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2533) ในด้านต่าง ๆ 6 ด้านแตกต่างกัน
2. ครูที่อาศัยอยู่ในภูมิสำเนาต่างกัน มีปัญหาต่อ
การใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านต่าง ๆ 6 ด้านแตกต่างกัน
3. ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีปัญหา
ต่อการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านต่าง ๆ 6 ด้านแตกต่างกัน
4. ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีปัญหา
ต่อการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านต่าง ๆ 6 ด้านแตกต่างกัน

5. ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน
มีปัญหาในการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านต่าง ๆ 6 ด้านแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารและครู
ผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง
แยกเป็นผู้บริหาร จำนวน 183 คน และครูผู้สอน จำนวน 207
คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportion
Stratified Random Sampling) ตามอำเภอและขนาดโรงเรียน
ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้
เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว
ของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ เพื่อ
ถามเกี่ยวกับตำแหน่ง ภูมิลำเนา วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์
ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการใช้
หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2533) มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 83 ข้อ
เกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตร 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการเตรียมบุคลากร
ด้านความเข้าใจหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนสอน

ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล

และด้านการนิเทศและติดตามผล

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นอิสระในการเสนอแนะปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ทั้ง 6 ด้าน

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ไปถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดตรัง แล้วขอนหนังสือจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดตรังถึงหัวหน้าการประถมศึกษาทั้ง 7 อำเภอและ 2 กิ่งอำเภอ เพื่อขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ขอนหนังสือจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ถึงผู้บริหารโรงเรียนในแต่ละอำเภอ/กิ่งอำเภอ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและรวบรวมแบบสอบถามส่งมายังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอภายใน 10 วัน หลังจากที่ได้รับแบบสอบถามไป
3. ผู้วิจัยประสานงานกับเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไปในอำเภอ/กิ่งอำเภอ เพื่อขอความช่วยเหลือในการเร่งรัดติดตามการส่งแบบสอบถามกลับคืน
4. ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามกลับคืนจากทุกอำเภอ/กิ่งอำเภอด้วยตนเอง

จากการดำเนินการดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถาม

กลับคืน จำนวน 377 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.67

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 คือ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามนั้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละของแต่ละรายการในแต่ละตัวแปร

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 คือ ปัญหาการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) วิเคราะห์ด้วย

2.1 หาค่าเฉลี่ย (Mean) ของปัญหาการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เป็นรายชื่อและรายด้าน ตามทัศนะของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม และแปลความหมายตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

2.2 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวัดการกระจายข้อมูลของปัญหาใช้หลักสูตรในแต่ละข้อ และแต่ละด้าน

2.3 ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ตามสมมติฐานโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม

2.4 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่หลังจากพบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนโดยวิธีการเปรียบเทียบพหุคูณ

(Multiple Comparison Procedure) แบบทูกีย์ (Tukey Method)

3. แบบสอบถามตอนที่ 3 คือ แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ที่ได้เพิ่มเติมทั้งปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาในแต่ละด้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วใช้ค่าความถี่จัดลำดับความสำคัญของปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้สรุปประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการประเมินระดับปัญหาของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ปรากฏว่าผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง มีปัญหาในการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งส่วนรวมและรายด้าน ตามทัศนะของแต่ละกลุ่ม ปรากฏผลดังต่อไปนี้

1.1 ผู้บริหารในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง มีปัญหาในการใช้หลักสูตรโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อประเมินเป็นรายด้าน ปรากฏว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน คือ ด้านการเตรียมบุคลากร

ด้านความเข้าใจหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการนิเทศและติดตามผลอยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านการวัดและประเมินผล

1.2 ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน

การประถมศึกษาจังหวัดตรัง มีปัญหาในการใช้หลักสูตรโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อประเมินเป็นรายด้าน ปรากฏว่ามีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน คือ ด้านการเตรียมบุคลากร ด้านความเข้าใจหลักสูตร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการนิเทศและติดตามผล อยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านการวัดและประเมินผล

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาของผู้บริหารและครูผู้สอนในการใช้หลักสูตร ตามสมมติฐานข้อที่ 1 ปรากฏว่าผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง มีปัญหาต่อการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ทั้งโดยส่วนรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานข้อที่ 1

3. ผลการเปรียบเทียบปัญหาของครู ที่มีความแตกต่างกันในด้านภูมิสำเนา วุฒิต่างการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน ตามสมมติฐานข้อที่ 2-5 ในการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ปรากฏผลดังต่อไปนี้

3.1 ครูที่อาศัยอยู่ในภูมิสำเนาต่างกันมีปัญหาต่อการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ทั้งโดยส่วนรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานข้อที่ 2

3.2 ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีปัญหาต่อการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ทั้งโดยส่วนรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันที่ระดับความ มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานข้อที่ 3

3.3 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีปัญหาต่อการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับ ความมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานข้อที่ 4 ส่วนผลการ เปรียบเทียบเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังต่อไปนี้

3.3.1 ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดตรัง ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีปัญหา ต่อการใช้หลักสูตรไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการเตรียมบุคลากร ความเข้าใจหลักสูตร ด้านสื่อ การเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการนิเทศ และติดตามผล จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4

3.3.2 ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดตรัง ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีปัญหา ต่อการใช้หลักสูตรแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ ($P=0.0119$) จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในส่วนนี้ จึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 4 ผลการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ปรากฏว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-10 ปี มีปัญหา ต่อการใช้หลักสูตรด้านดังกล่าวสูงกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี ที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ .05

3.4 ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาต่อการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยส่วนรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานข้อที่ 5

4. ประมวลความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน
เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขในด้านต่าง ๆ ปรากฏดังนี้

4.1 ปัญหาการใช้หลักสูตรตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและครูผู้สอนสรุปได้ดังนี้

4.1.1 ปัญหาด้านการเตรียมบุคลากร
ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นว่า จำนวนครูมีไม่เพียงพอกับจำนวน
นักเรียน และไม่มีความถนัดหรือชำนาญในการสอนบางกลุ่มประสบการณ์

4.1.2 ปัญหาด้านความเข้าใจหลักสูตร
ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นว่า ครูไม่เข้าใจหลักสูตร และสาระสำคัญของ
หลักสูตร

4.1.3 ปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอน ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นว่า ครูไม่จัดทำแผนการสอน
และเวลามีไม่เพียงพอในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4.1.4 ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน
ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิต
สื่อการเรียนการสอน และไม่ได้ใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน

4.1.5 ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล
ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นว่า ครูขาดอุปกรณ์ในการจัดสร้างเครื่องมือวัด
และการวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ค่อนข้างจะยุ่งยาก

4.1.6 ปัญหาด้านการนิเทศและติดตามผล
ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเห็นว่า ครูไม่ยอมรับ ไม่ให้ความสำคัญต่อ
การนิเทศ และขาดความต่อเนื่องในการนิเทศ

4.2 แนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามความคิดเห็น
ของผู้บริหารและครูผู้สอน สรุปได้ดังนี้

4.2.1 แนวทางการแก้ไขด้านการเตรียม
บุคลากร ผู้บริหารและครูผู้สอนเสนอแนะว่า ควรให้ทางสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จัดสรรหรือบรรจุครูให้เพียงพอ

กับเกณฑ์ และควรจัดหาครูมาช่วยสอนในกลุ่มประสบการณ์ที่ครูประจำชั้น
ไม่มีความถนัด

4.2.2 แนวทางการแก้ไขด้านความเข้าใจ
หลักสูตร ผู้บริหารและครูผู้สอนเสนอแนะว่า ควรจัดหาผู้ที่มีความรู้มาอบรม
ชี้แจงโดยใช้เวลาอบรมไม่น้อยกว่า 5 วัน และควรมีการทำแบบฝึกหัด
เพิ่มเติมระหว่างการฝึกอบรม

4.2.3 แนวทางการแก้ไขด้านการจัดกิจกรรม
การเรียนการสอน ผู้บริหารและครูผู้สอนเสนอแนะว่า ควรมีการตรวจแผน
การสอนสัปดาห์ละครั้ง และควรต้องลดกิจกรรมหรือการจัดกิจกรรมต้องให้
มีความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มประสบการณ์

4.2.4 แนวทางการแก้ไขด้านสื่อการเรียนการสอน
ผู้บริหารและครูผู้สอนเสนอแนะว่า ควรจะมีการฝึกอบรมการผลิตสื่อการเรียน
การสอน และควรจัดทำบัญชีสถิติการใช้สื่อการเรียนการสอน

4.2.5 แนวทางการแก้ไขด้านการวัดและ
ประเมินผล ผู้บริหารและครูผู้สอนเสนอแนะว่า ควรจะป้อนอุปกรณ์จากโรงเรียน
อื่นหรือสำนักงานกลุ่มโรงเรียน และควรจัดให้มีการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

4.2.6 แนวทางการแก้ไขด้านการนิเทศและ
ติดตามผล ผู้บริหารและครูผู้สอนเสนอแนะว่า ควรจัดประชุมชี้แจงเพื่อจะ
ให้ความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการนิเทศตรงกัน และควรจะให้ผู้รับผิดชอบ
จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตรชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนมีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย
ดังนี้

ปัญหาการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน พบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พัชรภรณ์ จิตรโศ (2526 : 74-75) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูมีปัญหากเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 อยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ปราโมทย์ ศรีสมบัติ (2530 : บทคัดย่อ) พบว่า การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง อยู่ในระดับปานกลาง และวีรวรรณ เพชรภักษ์ (2534 : 217) พบว่า ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาสโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากการที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ได้ดำเนินจัดการอบรมการใช้หลักสูตรให้กับผู้บริหารและครูผู้สอน เพื่อจะทำให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตร เพราะการมีความรู้ความเข้าใจ และมีเจตคติที่ดีต่อหลักสูตรนั้นเป็นสิ่งจำเป็นเบื้องต้นของผู้บริหารและครูผู้สอนซึ่งเท่ากับการใช้หลักสูตรบรรลุเป้าหมายไปแล้วครึ่งหนึ่ง สำหรับพื้นฐานที่ใช้สำหรับการอบรมเบื้องต้น กรมวิชาการ (2534 : 3) ได้ระบุไว้ดังนี้ คือ เหตุผลในการปรับปรุงหลักสูตร หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง เวลาเรียน สาระสำคัญที่เปลี่ยนแปลง กระบวนการเรียน การสอนที่เอื้อต่อหลักสูตร การจัดทำแผนการสอน การเลือกใช้สื่อ การเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลการเรียน และการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น นอกจากนี้ทางโรงเรียนยังได้รับแจกเอกสารที่แนะนำเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ด้วยสาเหตุดังกล่าวน่ามีส่วนสำคัญที่ส่งผลให้ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนต่อการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อมาพิจารณาโดยแยกตามทัศนะของผู้บริหารและครูผู้สอนมีประเด็นที่น่าสนใจควรมานำอภิปรายได้ดังนี้

ปัญหาการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของผู้บริหารโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากระดับมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการเตรียมบุคลากร ด้านการนิเทศและติดตามผล ด้านความเข้าใจหลักสูตร และด้านการวัดและประเมินผล และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโดยส่วนใหญ่จะไม่เห็นความสำคัญของสื่อการเรียน บางโรงเรียนมีงบประมาณแต่ขาดความเห็นชอบหรือขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร เนื่องจากผู้บริหารมักจะให้ความสำคัญของการบริหารงานอื่น ๆ มากกว่า จึงทำให้ต้องนำเอางบประมาณส่วนใหญ่ไปสนับสนุนงานนั้น ประกอบกับหลักสูตรนี้ใช้เพียง 2 ปีการศึกษา ผู้บริหารจึงไม่รู้ว่าจะจัดสรรสื่อการเรียนการสอนในลักษณะใด จึงจะทำให้สอดคล้องกับแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร และจากการวิจัยพบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่มีปัญหาในการขาดงบประมาณของโรงเรียนที่ช่วยสนับสนุนการผลิตสื่อการเรียนการสอนให้กับครูผู้สอน ซึ่งเมื่อทางโรงเรียนขาดงบประมาณเช่นนี้ จึงทำให้ครูผู้สอนจำเป็นต้องแก้ไขปัญหาในส่วนของการเรียนการสอนเอง ซึ่งย่อมจะส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอน โดยสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529 : 40) ที่พบว่าโรงเรียนขาดงบประมาณทำให้การสอนไม่ต่อเนื่องและไม่ประสบผลสำเร็จเท่าควร

ปัญหาการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของครูผู้สอนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากระดับมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการเตรียมบุคลากร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศและติดตามผล ด้านความเข้าใจหลักสูตร และด้านการวัดและประเมินผล และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าปัญหาด้านการเตรียมบุคลากรอยู่

ในระดับปานกลางมากที่สุดทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนถึงแม้ว่าจะได้รับการฝึกอบรมการใช้หลักสูตรแล้วก็ตาม แต่ส่วนใหญ่ก็ค่อนข้างจะมีความกังวลใจว่าจะ สอนตามแนวหลักสูตรไม่ได้ กลัวว่าจะต้องทำงานหนัก นอกจากนี้ทางโรงเรียนมักจะขาดความพร้อมในด้านต่าง ๆ และครูผู้สอนเองไม่ได้รับความสะดวก ความเอาใจใส่ ตลอดจนการช่วยเหลือสนับสนุนจากผู้บริหารไม่ว่าจะเป็นระดับโรงเรียน ระดับอำเภอหรือระดับจังหวัด เมื่อพบปัญหาต่าง ๆ ครูผู้สอนต้องแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เพราะความสำเร็จของการเรียนการสอนตามแนวหลักสูตรขึ้นอยู่กับการทำงาน of ครูผู้สอนเป็นสำคัญหากครูผู้สอนไม่ได้รับการอบรม ไม่มีความสมัครใจที่จะสอน และไม่มีความใส่ใจในการทำงานแล้ว ความสำเร็จหรือความมุ่งหวังของการสอนตามแนวหลักสูตรย่อมประสบกับความล้มเหลวไปในที่สุด

สมมติฐานข้อที่ 1 ผู้บริหารและครูผู้สอนมีปัญหาต่อการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านต่าง ๆ 6 ด้านแตกต่างกัน

ผลวิจัยปรากฏว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีปัญหาต่อการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านต่าง ๆ 6 ด้าน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ 1 ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง โดยส่วนใหญ่แล้วจะได้รับการอบรมชี้แจงเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จึงทำให้ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญของหลักสูตร และยอมรับปฏิบัติตามภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบในการนำหลักสูตรไปใช้ นอกจากนี้ ปัจจุบันผู้บริหารได้ให้ความสนใจในการบริหารงานวิชาการมากขึ้น ในขณะที่ครูผู้สอนเองถือว่าเป็นผู้นำหลักสูตรไปใช้โดยตรง ตลอดจนกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการจัดการนิเทศภายใน หรือได้รับการนิเทศจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้

ผู้บริหารและครูผู้สอนได้มีโอกาสปรึกษาหารือร่วมกันเกี่ยวกับงานวิชาการ หรือการใช้หลักสูตรกันอยู่เสมอ จากสาเหตุดังกล่าวน่าจะส่งผลให้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้หลักสูตรของผู้บริหารและครูผู้สอนจึงไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พงษ์พิศ ทะคง (2526 : ๑-๖) ซึ่งพบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในทำนองเดียวกัน พัชราภรณ์ จิตรโศ (2526 : 74-75) พบว่า ผู้บริหารและครูมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ ชาวบุษณณรัตน์ (2535 : 185) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ผลครั้งนี้ขัดแย้งกับผลการวิจัยของ ประชาคม จันทระจิต (2533 : 206) ที่พบว่า ผู้บริหารและครูอาจารย์ผู้สอนของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในภาคใต้มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ วรางคณา ปิ่นลายนาค (2527 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้บริหารและครูมีทัศนะต่อการบริหารงานวิชาการโดยส่วนรวมและในแต่ละด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 2 ครูที่อาศัยอยู่ในภูมิลำเนาต่างกัน มีปัญหาต่อการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านต่าง ๆ 6 ด้านแตกต่างกัน ผลการวิจัยปรากฏว่า ครูที่อาศัยอยู่ในภูมิลำเนาต่างกัน มีปัญหาต่อการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านต่าง ๆ 6 ด้าน โดยส่วนรวม ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดตรังนั้น ถึงแม้ว่าจะอาศัยอยู่ในอำเภอที่ไกลเคียงกับที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน

อยู่ปัจจุบัน แต่ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ต่างอำเภอก็สามารถที่จะเดินทางไปมา ในระหว่างการปฏิบัติงานได้สะดวก เนื่องจากระยะทางระหว่างแต่ละ อำเภอในจังหวัดตรงไม่ไกลกันมากนัก จึงทำให้ครูส่วนหนึ่งมีพาหนะเป็นของตนเองในการเดินทาง และส่วนหนึ่งเดินทางไปโรงเรียนโดยรถประจำทาง ส่งผลให้การคมนาคมและการติดต่อสื่อสารระหว่างที่พักอาศัยกับโรงเรียนจึงสะดวก ดังนั้นระยะทางระหว่างบ้านกับโรงเรียนจึงไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของครู ประกอบกับครูนั้นเมื่อปฏิบัติงานอยู่ในพื้นที่แล้วก็มีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน และต้องการให้งานสำเร็จลุ่ล่งไปด้วยดี จึงทำให้ครูที่อาศัยในภูมิลำเนาต่างกันมีปัญหาในการใช้หลักสูตรไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วันเพ็ญ อำนาง (2535 : 150) ที่พบว่า ครูที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอและนอกเขตอำเภอมิมีบทบาทในการพัฒนาชุมชนไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ .05 ในทำนองเดียวกันก็ยังคงสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรพงศ์ พูลสุวรรณ (2526 : 77-83) พบว่า ครูที่มีภูมิลำเนาต่างกันมีบทบาทในการพัฒนาชุมชนไม่แตกต่างกัน และ สงวน ศรีสุข (2533 : 148) พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดที่ตั้งของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานอยู่ ครูที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในจังหวัดในเขตการศึกษา 2 แต่ไม่ใช่ที่ตั้งของโรงเรียนที่ปฏิบัติอยู่ และครูที่มีภูมิลำเนาเดิมอยู่นอกพื้นที่จังหวัดในเขตการศึกษา 2 ที่มีต่อปัจจัยจึงใจไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ .05

สมมติฐานข้อที่ 3 ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีปัญหาต่อการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านต่าง ๆ 6 ด้านแตกต่างกัน

ผลการวิจัยปรากฏว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีปัญหาต่อการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านต่าง ๆ 6 ด้าน โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานข้อที่ 3 ทั้งนี้ น่าจะมีสาเหตุหลายประการที่ส่งผลให้ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีปัญหาต่อการใช้หลักสูตร

ไม่แตกต่างกัน อาจจะเป็นเพราะว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ได้จัดให้มีการฝึกอบรมครูก่อนจะดำเนินการใช้หลักสูตร ทำให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของหลักสูตร นอกจากนั้นครูจากกลุ่มตัวอย่าง จบการศึกษาที่ไม่มีวุฒิตงทางการศึกษาเพียงร้อยละ 13.00 แต่ครูโดยส่วนใหญ่แล้วมีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 5 ปีขึ้นไปถึงร้อยละ 99.00 ซึ่งประเด็นนี้อาจจะทำให้ครูนั้นถึงแม้ว่าจะไม่มีวุฒิตงทางการศึกษาแต่มีประสบการณ์ในการทำงานเพิ่มขึ้น หรืออาจจะเป็นเพราะว่าครูที่ไม่มีวุฒิตงทางการศึกษากำลัง ศึกษาในหลักสูตรปริญญาตรีตามโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาครูประจำการ (กศ.บป.) จึงทำให้ครูสามารถที่จะนำเอาประสบการณ์ในการทำงาน และ ความรู้ที่กำลังศึกษามาประกอบการใช้หลักสูตร จากสาเหตุเหล่านี้น่าจะทำให้ครูที่มีวุฒิตงทางการศึกษาต่างกันมีปัญหาในการใช้หลักสูตรไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุษา ขำประยูร (2524 : 126-127) ซึ่งพบว่า ครูที่มีวุฒิตงทางการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ .05 ในทำนองเดียวกัน เชาวบุท มณีรัตน์ (2535 : 140) พบว่า ครูผู้สอนที่แตกต่างกันในระดับการศึกษา มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ไม่แตกต่างกัน และ ประชาคม จันทรชิต (2533 : 214) พบว่า อาจารย์ผู้สอนของวิทยาลัยอาชีวศึกษาในภาคใต้ที่ได้รับการศึกษาในระดับ ต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 4 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีปัญหาต่อการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านต่าง ๆ 6 ด้าน แตกต่างกัน ผลการวิจัยปรากฏว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกัน มีปัญหาต่อการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านต่าง ๆ 6 ด้าน โดยส่วนรวมไม่

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานข้อที่ 4 ทั้งนี้เพราะ ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยหรือเพิ่งปฏิบัติงานนั้น ถึงแม้ว่าจะต้องอาศัยเวลาในการเรียนรู้งานด้านต่างๆ ประกอบกับการได้รับการอบรมชี้แจง การได้รับมอบหมายทางวิชาการน้อยกว่าก็ตาม แต่ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปีมีเพียงร้อยละ 1.00 โดยส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาถึงร้อยละ 87.00 ซึ่งแม้ว่าครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยแต่ก็มีวุฒิทางการศึกษา จึงย่อมทำให้เข้าใจในหลักการของการจัดการศึกษาที่ดี และสาเหตุอีกประการหนึ่งเป็นเพราะว่า ทางโรงเรียนได้รับแจกเอกสารประกอบหลักสูตรครูจึงสามารถศึกษาหาอ่านเพิ่มเติมได้ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในการใช้หลักสูตรจากเหตุผลดังกล่าวน่าจะทำให้ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีปัญหาในการใช้หลักสูตรไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประชาคม จันทรชิต (2533 : 213) ที่พบว่า อาจารย์ผู้สอนของวิทยาลัยอาชีวศึกษามหาวิทยาลัยที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ อุษา ขำประบุร (2524 : 12-127) ได้พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นในด้านจุดประสงค์ หลักสูตร เนื้อหา การเรียนการสอน การประเมินผล และการบริหารหลักสูตร ของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ขัดแย้งกับผลการวิจัยของ ประยงค์ ชูรักษ์ (2531 : 150) ซึ่งพบว่า การปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามทัศนะของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์ต่ำกว่า 12 ปี กับประสบการณ์ตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทำนองเดียวกัน สมมาตร แก้วลาย (2528 : 101-102) พบว่า ครูประจำการที่มีประสบการณ์ปฏิบัติต่ำกว่า 12 ปี กับครูประจำการที่มีประสบการณ์ปฏิบัติตั้งแต่ 12 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อ

การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ วิชากร บัวหอม (2531 : บทคัดย่อ) พบว่า ครูอาจารย์ที่มีประสบการณ์ต่างกันมีทัศนคติต่อสมรรถภาพการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ เพ็ญพร เหมบุปผะ (2533 : 180) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในตำแหน่งน้อยกว่า 5 ปี ระหว่าง 5-10 ปี และมากกว่า 10 ปี มีทัศนคติต่อสมรรถภาพในการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดนราธิวาส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 5 ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาต่อการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านต่าง ๆ 6 ด้าน แตกต่างกัน ผลการวิจัยปรากฏว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาต่อการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านต่าง ๆ 6 ด้าน โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานข้อที่ 5 ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ลักษณะโครงสร้างในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีความคล้ายคลึงกัน แม้ว่าขนาดของโรงเรียนต่างกันแต่การปฏิบัติงานนั้นจะต้องดำเนินงานภายใต้ระเบียบ กฎเกณฑ์ และนโยบายเดียวกัน สำหรับการบริหารงานวิชาการทางสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้จัดส่งหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตรให้กับโรงเรียนในสังกัดยึดถือปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน ดังนั้นครูซึ่งปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกันจึงต้องอาศัยแนวปฏิบัติตามที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนด ประกอบกับครูเองก็ได้รับการอบรมชี้แจงเหมือนกันก่อนจะเริ่มประกาศใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) จากเหตุผลดังกล่าวน่าจะทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นของครูที่

ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาในการใช้หลักสูตรไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พงษ์รัตน์ จุลนวล (2533 : 144) ซึ่งพบว่า ระดับปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโดยส่วนรวม ตามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ สมบูรณ์ แก้วมาก (2533 : บทคัดย่อ) พบว่า ระดับปัญหาการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของครูอาจารย์ ตามขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติต่างกันไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ ทวง มุกสง (2535 : 144) พบว่า ครูอาจารย์ ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก โดยส่วนรวมพบว่า มีทัศนะต่อกระบวนการวางแผนในโรงเรียนของผู้บริหาร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การวิจัยนี้ขัดแย้งกับผลการวิจัยของ ประยงค์ ชูรัตน์ (2531 : 153) ซึ่งพบว่า ระดับการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามทัศนะของอาจารย์ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับ กิตติพงษ์ วงศ์สุนทร (2527 : 86) พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก มีความเห็นว่าโรงเรียนผู้นำการใช้หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มีการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ บุญเหลือ บุปผามาลา (2532 : 111) พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาในการดำเนินงานโครงการการศึกษาเพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตชนบทยากจนในโรงเรียนประถมศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ข้อเสนอแนะ

จากการทำวิจัยเรื่องปัญหาการใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. ด้านการเตรียมบุคลากร เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า จำนวนครูมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และครูผู้สอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไม่มีความชำนาญในการสอนทุกกลุ่มประสบการณ์ การแก้ปัญหาในด้านนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ควรจะจัดสอบบรรจุครูให้กับทางสำนักงานการศึกษาจังหวัดที่ยังขาดแคลน และควรจะบรรจุครูตามสาขาที่ยังขาดแคลนอยู่
2. ด้านความเข้าใจหลักสูตร เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การทำความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญของหลักสูตรค่อนข้างยุ่งยาก และรายละเอียดของเนื้อหาบางกลุ่มประสบการณ์สลับซับซ้อน การแก้ปัญหาในด้านนี้ สำนักงานการศึกษาจังหวัด ควรจัดให้มีการอบรมครูผู้สอน เมื่อครูผู้สอนกลับไปสอนระยะหนึ่งแล้วก็ควรจะได้จัดการนิเทศและติดตาม หรือควรจัดสัมมนาให้ครูผู้สอนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ครูไม่มีเวลาเพียงพอสำหรับการจัดกิจกรรมการแก้ปัญหาในด้านนี้ทางโรงเรียนควรจะให้ครูได้จัดทำแผนการสอนและส่งแผนการสอนก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนล่วงหน้า 1 สัปดาห์ เพื่อจะทำให้ผู้บริหารได้รับทราบและสามารถช่วยชี้แนะได้
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการผลิตสื่อการเรียนการสอน การแก้ปัญหาในด้านนี้ สำนักงานการศึกษาจังหวัดหรือสำนักงาน

การประเมินศึกษาอำเภอแต่ละอำเภอ ควรจัดอบรมผู้สอนเกี่ยวกับการผลิตสื่อการเรียนการสอน และทางโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอน

5. ด้านการวัดและประเมินผล เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การจัดสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลไม่ได้คุณภาพ การแก้ปัญหาในด้านนี้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หรือสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแต่ละอำเภอควรจัดอบรมครูผู้สอนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลการเรียน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการสร้างเครื่องมือวัด

6. ด้านการนิเทศและติดตามผล เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ขาดการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การแก้ปัญหาในด้านนี้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหรือสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ควรส่งศึกษานิเทศก์มาติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่เดียวกันในโรงเรียนก็ควรมีการนิเทศอยู่ตลอดเวลา เพื่อจะได้หาแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเพื่อสำรวจการจัดการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ ของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
2. ควรทำการวิจัยเพื่อสำรวจปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในจังหวัดอื่น ๆ

3. ควรทำการวิจัยเพื่อสำรวจปัญหาและความต้องการ
สื่อการเรียนการสอนในการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

4. ควรทำการวิจัยเพื่อสำรวจปัญหาการใช้หลักสูตร
ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2